

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТІ ПОНЯТТЯ «ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЕЛЕКТРОМОНТЕРІВ»

Постановка проблеми. Якість підготовки кваліфікованих робітників, зокрема, майбутніх електромонтерів, певною мірою залежать від забезпечення у професійно-технічному навчальному закладі педагогічних умов, які не можуть бути постійними, вони змінюються під впливом багатьох внутрішніх і зовнішніх чинників. Певні корективи вносять і зміна засобів, які використовуються в навчально-виховному процесі.

В нашому дослідженні йдеться про використання електронних освітніх ресурсів як невід'ємної складової професійного навчання майбутніх електромонтерів у професійно-технічних навчальних закладах. Для формулювання цих умов маємо з'ясувати, що вкладається в зміст цього поняття, оскільки від його розуміння залежатиме тлумачення терміну «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів»; вибір педагогічних умов, що можуть належати до різних кваліфікаційних груп; чітке усвідомлення спрямованості виявлених педагогічних умов у межах нашого дослідження; обґрунтованість їх вибору та експертного оцінювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато досліджень науковців присвячено педагогічним, організаційним, методичним, психологічним та іншим умовам професійної підготовки майбутніх фахівців у професійно-технічних навчальних закладах (далі – ПТНЗ). Значна увага науковців приділяється питанню трактування наукової категорії «педагогічна умова» в наукових працях вітчизняних і зарубіжних учених (В. Андреева, Ю. Бабанського, Б. Гершунського, В. Загвязинського, Н. Кузьміної, І. Лернера, І. Підласого, А. Хуторського). Педагогічні умови і чинники впливу на підготовку конкурентоспроможних робітників

для вітчизняного ринку праці обґрунтовано і висвітлено в наукових працях В. Кременя, П. Лузана, Н. Ничкало, Л. Петренко, В. Радкевич, Г. Романової, В. Ягупова та інших відомих українських учених. Методологічним засадам поняття «педагогічні умови» приділив значну увагу А. Литвин.

Використання електронних освітніх ресурсів у навчальному процесі також вимагають забезпечення педагогічних умов. Це питання розглядається в наукових працях В. Бикова, О. Гуменного, А. Гуржія, Л. Карташової, А. Кононенка, В. Лапінського, О. Овчарук, О. Смирнової, О. Спіріна та інших учених і дослідників. Однак, у наукових працях залишається не висвітленою проблема визначення поняття «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів».

У статті вивчаються різні підходи до дефініції поняття «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів», здійснюється семантичний аналіз.

Виклад основного матеріалу. Семантичний аналіз категорії «умова» вказує на її достатньо широке смислове значення. У словниковій літературі її тлумачать, як: 1) обставина, від якого що-небудь залежить; 2) правила, встановлені в якій-небудь галузі життя, діяльності; 3) обставина, в якій що-небудь відбувається [9, с. 588], а також – «необхідна обставина, яка робить можливим здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь», «обставини, особливості реальної дійсності, при яких відбувається або здійснюється що-небудь», «правила, які існують або встановлені в тій чи іншій галузі життя, діяльності, які забезпечують нормальну роботу чого-небудь; правила, вимоги, виконання яких забезпечує що-небудь», «су-

купність даних, положення, що лежать в основі чого-небудь» [8, с. 617].

Філософське трактування цього поняття зв'язується з відношенням предмета до оточуючих його явищ, без яких він існувати не може: «те, від чого залежить щось інше (що обумовлюється); суттєвий компонент комплексу об'єктів (речей, їх станів, взаємодій), з наявності якого з необхідністю впливає існування даного явища» [17, с. 707] відображено універсальні відношення речі до тих факторів, завдяки яким вона виникає й існує.

Поняття «педагогічні умови» науковці трактують неоднозначно. Одні розуміють під цим обставини та можливості, від яких залежить успішність функціонування та розвитку певної педагогічної системи [3], інші – фактори і правила успішності життєдіяльності педагогічної діяльності [6], треті розуміють це як вимоги, які мають виконувати педагоги з метою забезпечення ефективності педагогічного процесу.

У психології досліджуване поняття, зазвичай, представлено в контексті психічного розвитку людини і розкривається через сукупність внутрішніх і зовнішніх причин, що визначають її психологічний розвиток, прискорюють або уповільнюють його, впливають на цей процес, його динаміку і кінцеві результати [7, с. 270-271]. У психології «умову» також розуміють як сукупність явищ зовнішнього та внутрішнього середовища, що ймовірно впливають на розвиток конкретного психічного явища, до того ж це явище опосередковується активністю особистості, групи людей [4].

Таким чином, результати семантичного аналізу дають змогу зробити висновок, що поняття «умова» є загальнонауковим поняттям, а його суть в педагогічному аспекті може бути охарактеризована кількома положеннями, а саме: 1) умова є сукупність причин, обставин, яких-небудь об'єктів тощо; 2) позначена сукупність впливає на розвиток, виховання і навчання людини; 3) вплив умов може прискорювати або уповільнювати процеси розвитку, виховання і навчання, а також впливати на їх динаміку і кінцеві результати.

Аналіз наукової літератури свідчать про аналогічну позицію педагогів щодо розуміння смислу поняття «умови», розглядаючи його як сукупність змінних природних, соціальних, зовнішніх і внутрішніх впливів на фізичний, моральний, психічний розвиток людини, її поведінку, виховання і навчання, формування особистості [13, с. 36].

Варто зазначити, що у сучасних педагогічних дослідженнях поняття «умова» використовується досить широко при характеристиці педа-

гогічної системи. При цьому вчені, спираючись на різні ознаки, виділяють різні групи умов. Так, Ю. Бабанський виділяє дві групи умов функціонування педагогічної системи по сфері впливу: зовнішні (природно-географо-етичні, суспільні, виробничі, культурні, середовища мікрорайону) і внутрішні (навчально-матеріальні, шкільно-гігієнічні, морально-психологічні, естетичні) [11]. За характером впливу виділяють об'єктивні і суб'єктивні умови. Виділення різних груп умов, що забезпечують функціонування і розвиток педагогічної системи, є цілком обґрунтованим, але при цьому необхідно зазначити, що при здійсненні наукового аналізу будь-якої педагогічної системи, ми повинні використовувати групи умов, які виділяє з певною ознакою. Б. Гершунський, розглядаючи методичні проблеми використання комп'ютерної техніки у системі освіти, педагогічні умови як «обставини процесу навчання, що забезпечують досягнення поставлених цілей, середовище, у якому педагогічні умови виникають, існують і розвиваються» [2, с. 46];

У науковій праці з евристичного програмування навчально-дослідницької діяльності В. Андреев розкриває смисл поняття «педагогічні умови» як результат цілеспрямованого відбору, конструювання й застосування елементів змісту, методів (прийомів), а також організаційних форм навчання для досягнення дидактичної мети [1, с. 118]. С. Літвінчук [6] визначає педагогічні умови підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх техніків-механіків як: модернізація змісту та цілей навчання загальнотехнічних дисциплін; діагностика та корекція базової підготовки студентів; формування мотивів навчання студентів загальнотехнічних дисциплін; активізація професійної підготовки майбутніх техніків-механіків у процесі навчання загальнотехнічних дисциплін; створення освітньо-розвивального середовища. У свою чергу, Л. Сподін [15], вивчаючи професійну спрямованість особистості майбутніх інженерів лісового господарства, визначила на різних етапах її формування такі основні педагогічні умови: профорієнтація абітурієнтів; забезпечення позитивних взаємин між викладачами і студентами; професійне спрямування змісту навчання; позитивна мотивація; використання міжпредметних зв'язків і активізація навчання при вивченні циклу гуманітарних, суспільних та загально-теоретичних дисциплін тощо.

Під час аналізу наукових праць зустрічаємося з точкою зору науковців, що термін «педагогічна умова» є певною обставиною, яка впливає (прискорює чи гальмує) на формування та

розвиток педагогічних явищ, процесів, систем, якостей особистості [10, с. 4]. Дослідники А. Алексюк, А. Аюрзанайн, П. Підкасистий під педагогічними умовами розуміють чинники, що впливають на процес досягнення мети, при цьому поділяють їх на: а) зовнішні: позитивні відносини викладача і студента; об'єктивність оцінки навчального процесу; місце навчання, приміщення, клімат тощо; б) внутрішні: індивідуальні властивості студентів (стан здоров'я, властивості характеру, досвід, уміння, навички, мотивація тощо) [там саме]. Це, дещо відрізняється від класифікації, наведеною вище. На наш погляд, автор у даному разі конкретизує наведені Ю. Бабанським зовнішні і внутрішні умови. На думку О. Бражнич, педагогічні умови є сукупністю об'єктивних можливостей змісту, методів, організаційних форм і матеріальних можливостей здійснення педагогічного процесу, що забезпечує успішне досягнення поставленої мети [10].

Педагогічні умови являють собою сукупність об'єктивних можливостей, змісту, методів, організаційних форм і матеріальних можливостей здійснення педагогічного процесу, відображають основні вимоги до організації діяльності, забезпечують успішне досягнення поставленої мети. У цьому контексті слід звернути увагу на визначення педагогічних умов Р. Серьожникова, яка під «педагогічними умовами» розуміє сукупність об'єктивних можливостей, змісту, форм, методів, педагогічних прийомів [14]; О. Федорової, за визначенням якої педагогічні умови – це синтез об'єктивних можливостей змісту освіти, методів, організаційних форм і матеріальних можливостей, які сприяють розв'язанню поставлених завдань [16]; О. Пехота розглядає педагогічні умови як категорію, що визначає систему певних форм, методів, матеріальних умов, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені, необхідні для досягнення конкретної педагогічної мети [12]. Вважаємо, що ці визначення близькі за змістом, незважаючи на те, що вони відносяться до створення педагогічних умов у різних освітніх середовищах.

До традиційних педагогічних умов науковці відносять: дотримання принципу органічного поєднання різних видів діяльності; створення ситуацій успіху на уроках, проблемних виробничих ситуацій, що моделюють елементи майбутньої професійної діяльності; використання особистісного підходу у формулюванні завдань; складання диференційованих за рівнем складності завдань залежно від індивідуального рівня підготовки учнів тощо.

Висновок. Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що в проаналізованих нами наукових працях педагогічні умови розглядаються як певні обставини процесу навчання; результат цілеспрямованого відбору, конструювання й застосування елементів змісту, методів (прийомів), а також організаційних форм навчання для досягнення дидактичної мети; чинники, що впливають на процес досягнення мети. Однак, важливо звернути увагу на те, що визначення суті досліджуваного поняття пов'язано з контекстом – організація навчального процесу в певному навчальному закладі (вищій навчальній або загальноосвітній або професійно-технічній навчальній заклад), під час проведення занять зі спецдисциплін, виробничої практики тощо.

Оскільки в нашому дослідженні йдеться про визначення поняття «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів», то актуалізується необхідність вивчення особливостей їхньої професійної підготовки в професійно-технічних навчальних закладах, сучасних вимог до рівня їхньої професійної компетентності на ринку праці, методик і технологій викладання спецдисциплін. Крім цього, мають бути досліджені якісні характеристики електронних ресурсів та методики їх використання при викладанні навчальних дисциплін. Отже, необхідно провести низку додаткових досліджень для більш повного визначення зазначеного поняття, що не може вміщувати за своїм обсягом ця стаття.

Тому, на даному етапі за основу візьмемо узагальнене, інтегроване поняття «педагогічні умови» як «комплекс спеціально спроектованих генеральних чинників впливу на зовнішні та внутрішні обставини навчально-виховного процесу і особистісні параметри всіх його учасників. Педагогічні умови забезпечують цілісність навчання та виховання в інформаційно-освітньому середовищі навчального закладу до вимог суспільства та запитів ринку праці, сприяють всебічному гармонійному розвитку для виявлення її задатків, врахування потреб і формування загальнолюдських і професійно важливих якостей, ключових кваліфікацій, загальних і професійних компетенцій» [5, с. 28-29]. У цьому визначенні відображено їх функціональне призначення і науково-педагогічну суть.

Література

1. Андреев В. И. Эвристическое программирование учебно-исследовательской деятельности / В. И. Андреев. – М.: Высш. шк., 1982. – 240с.
2. Гершунский Б. С. Методические проблемы использования компьютерной техники в системе образования и педагогической науке / Б. С. Гершунский // Программированное обучение – Вып. 23. – М., 1996. – С. 13-24.
3. Исаев И. Ф. Школа как педагогическая система: основы управления / И. Ф. Исаев. – Белгород: Изд-во БГУ, 1997. – 145с.
4. Коныхов Н. И. Словарь-справочник практического психолога / Н. И. Коныхов. – Воронеж: Из-во НПО «МОДЭК», 1996. – 224с.
5. Литвин А. В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови» / Андрій Вікторович Литвин. – Львів : СПОЛОМ, 2014. – 76с.
6. Літвінчук С. Б. Педагогічні аспекти напрямків сучасної освіти / С. Б. Літвінчук // Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. – Вип. 6. – Вінниця: РВВ ДП «Державна картографічна фабрика», 2002. – С. 8-10.
7. Немов Р. С. Психология : словарь-справочник : в 2 ч. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – Ч. 2. – 352с.
8. Новый тлумачний словник української мови: у 3 т. Т. 3 [уклад. В. Яременко, О. Сліпушко]. – К.: Аконті, 2005. – 863с.
9. Ожегов С. И. Словарь русского языка: ок. 53000 слов / С.И. Ожегов; под общ. ред проф. Л. И. Скворцова. – 24-е изд., испр. – М.: ООО «Издательство Онис»: ООО «Издательство Мир и образование», 2007. – 640с.
10. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання : навч. посіб. / А. М. Алексюк, А. А. Аюрзанайн, П. І. Підкасистий [та ін.]. – К. : ІСДО, 1993. – 336с.
11. Педагогіка / под ред. Ю. К. Бабанського. – М.: Педагогіка, 1988. – 432 с.
12. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посіб. / О. М. Пехота та ін. – К.: В-во А.С.К., 2003. – 240с.
13. Полонский В. М. Словарь по образованию и педагогике / В. М. Полонский. – М.: Высш. шк. 2004. – 512с.
14. Серьожникова Р.К., Пархоменко Н.Д., Яковицька Л.С. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2003. – 243с.
15. Сподін Л. А. Психолого-педагогічні аспекти формування професійно спрямованих кадрів для АПК / Л. А. Сподін // Еколого-натуралістична творчість. Тези наук.-практ. конф. студентів природничих 9 факультетів вищих навчальних закладів – К.: УДЕНЦ. – 2001. – Вип. 1. – С. 167-168.
16. Федорова О. Ф. Некоторые вопросы активизации учащихся в процессе творческого и производственного обучения / О. Ф. Федорова. – М. : Высш. шк., 1970. – 324с.
17. Философский энциклопедический словарь / гл. ред.: Л. Ф. Ильичев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев, В. Г. Панов. – М.: Сов. энциклопедия, 1983. – 840с.

References

1. Andreev V. I. Evristicheskoe programmirovaniye uchebno-issledovatel'skoy deyatelnosti / V. I. Andreev. – M.: Vyssh. shk., 1982. – 240 s.
2. Gershunskiy B. S. Metodicheskie problemyi ispolzovaniya kompyuternoy tehniki v sisteme obrazovaniya i pedagogicheskoy nauke / B. S. Gershunskiy // Programmirovannoe obuchenie – Vyip. 23. – M., 1996. – S. 13–24.
3. Isaev I. F. Shkola kak pedagogicheskaya sistema: osnovi upravleniya / I. F. Isaev. – Belgorad: Izd-vo BGU, 1997. – 145 s.
4. Konyuhov N. I. Slovar-spravochnik prakticheskogo psihologa / N. I. Konyuhov. – Voronezh: Iz-vo NPO «MODEK», 1996. – 224 s.
5. Litvin A. V. Metodologichni zasady ponyattya «pedagogichni umovi» / Andriy Viktorovich Litvin. – Lviv : SPOLOM, 2014. – 76 s.
6. Litvinchuk S.B. Pedagogichni aspekti napryamkiv suchasnoyi osviti / S.B. Litvinchuk // Naukovi zapiski. Seriya: Pedagogika i psihologiya. – Vipusk 6. – Vinnitsya: RVV DP «Derzhavna kartografichna fabrika», 2002. – S. 8 – 10.
7. Nemov R. S. Psihologiya : slovar-spravochnik : v 2 ch. – M.: Izd-vo VLADOS-PRESS, 2003. – Ch. 2. – 352 s.
8. Noviy tлумачniy slovnik ukraYniskoYi movi: u 3 t. T. 3 [uklad. V. Yaremenko, O. Slipushko]. – K.: Akontі, 2005. – 863 s.
9. Ozhegov S. I. Slovar russkogo yazyika: ok. 53000 slov / S.I. Ozhegov; pod obsch. red prof. L.I. Skvortsova. – 24-e izd., ispr. – M.: ООО «Izdatelstvo Oniks»: ООО «Izdatelstvo Mir i obrazovanie», 2007. – 640 s.
10. Organizatsiya samostlynoyi roboti studentiv v umovah Intensifikatsiyi navchannya : navch. posib. / A. M. Aleksyuk, A.A. Ayurzanayn, P.I. Pidkasiy [ta In.]. – K. : ISDO, 1993. – 336 s.
11. Pedagogika / pod red. Yu.K. Babanskogo. – M.: Pedagogika, 1988. – 432 s.
12. Pidgotovka maybutnogo vchitelya do vprovadzhennya pedagogichnih tehnologiy: Navch. posib. / O. M. PEhota ta In. – K.: V-vo A.S.K., 2003. – 240 s.
13. Polonskiy V. M. Slovar po obrazovaniyu i pedagogike / V. M. Polonskiy. – M.: Vyssh. shk. 2004. – 512 s.
14. Serozhnikova R.K., Parhomenko N.D., Yakovitska L.S. Osnovi psihologiyi i pedagogiki: Navch. posibnik. – K.: Tsentr navch. literaturi, 2003. – 243 s.
15. Spodin L. A. Psihologo-pedagogichni aspekti formuvannya profeslyno spryamovanih kadrliv dlya APK / L.A. Spodin // Ekologo-naturalistichna tvorchist. Tezi nauk.-prakt. konf. studentiv prirodnichih 9 fakultetiv vischih navchalnih zakladiv – K.: UDENTS. – 2001. – Vip. 1. – S. 167-168.
16. Fedorova O. F. Nekotoryie voprosyi aktivizatsii uchaschihsya v protsesse tvorcheskogo i proizvodstvennogo obucheniya / O. F. Fedorova. – M. : Vyssh. shk., 1970. – 324 s.
17. Filosofskiy entsiklopedicheskiy slovar / gl. red.: L. F. Ilichev, P. N. Fedoseev, S. M. Kovalev, V. G. Panov. – M.: Sov. entsiklopediya, 1983. – 840 s.

Гермак О. Л. Комплексний підхід до визначення суті поняття «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів».

Автором досліджено різні підходи до дефініції поняття «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів». Семантичний аналіз, здійснений на основі вивчення словникової літератури, уможливує визначення його загальної суті. Вивчення психологічної і педагогічної літератури вказує на необхідність урахування зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на розвиток особистості та особливості організації навчального процесу щодо викладання конкретної навчальної дисципліни.

У даній статті за результатами проведеного дослідження акцентується увага на тому, що для дефініції означеного поняття існує необхідність вивчення особливостей професійної підготовки майбутніх електромонтерів в професійно-технічних навчальних закладах, сучасних вимог до рівня їхньої професійної компетентності на ринку праці, методик і технологій викладання спецдисциплін. Дослідниця дійшла висновку, що також мають бути досліджені якісні характеристики електронних ресурсів та методики їх використання при викладанні навчальних дисциплін. Зроблено висновок, що дефініція поняття потребує комплексного дослідження.

Наукова новизна цієї статті полягає в інтегрованому підході до розгляду суті поняття «педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів». Це дає змогу визначити напрями і методи подальшого дослідження. Практична значущість здійсненого дослідження полягає в розкритті логіки поетапного вивчення суті наукових понять, які вводяться в професійну педагогіку, що може бути використано іншими дослідниками.

Ключові слова: педагогічні умови, педагогічні умови використання електронних освітніх ресурсів у професійній підготовці майбутніх електромонтерів, професійна освіта, професійно-технічний навчальний заклад, комплексний підхід, дефініція.

Гермак О. Л. Комплексный подход к определению сущности понятия «педагогические условия использования электронных образовательных ресурсов в профессиональной подготовке будущих электромонтеров».

Автором исследованы различные подходы к дефиниции понятия «педагогические условия использования электронных образовательных ресурсов в профессиональной подготовке будущих электромонтеров». Семантический анализ, проведенный на основе изучения словарной литературы, делает возможным определение его общей сути. Изучение психологической и педагогической литературы указывает на необходимость учета внешних и внутренних факторов влияния на развитие личности и особенности организации учебного процесса преподавания конкретной учебной дисциплины.

В данной статье на основе результатов проведенного исследования акцентируется внимание на том, что для дефиниции указанного понятия существует необходимо изучение особенностей профессиональной подготовки будущих электромонтеров в профессионально-технических учебных заведениях, современных требований к уровню их профессиональной компетентности на рынке труда, методик и технологий преподавания спецдисциплин. Автор пришла к выводу, что должны быть исследованы качественные характеристики электронных образовательных ресурсов и методики их использования в преподавании учебных дисциплин. Ею сделан вывод, что дефиниция понятия требует комплексного исследования.

Научная новизна данной статьи заключается в определении интегрированного подхода к рассмотрению сущности понятия «педагогические условия использования электронных образовательных ресурсов в профессиональной подготовке будущих электромонтеров». Это позволяет определить направления и методы дальнейшего исследования. Практическая значимость проведенного исследования заключается в раскрытии логики поэтапного изучения сущности научных понятий, которые вводятся в профессиональную педагогику, что может быть использовано другими исследователями и педагогами-практиками.

Ключевые слова: педагогические условия, педагогические условия использования электронных образовательных ресурсов в профессиональной подготовке будущих электромонтеров, профессиональное образование, профессионально-техническое учебное заведение, комплексный подход, дефиниция.

Germak O.L. The complex approach to the definition of the essence of the concept «pedagogical conditions for the use of electronic educational resources in the professional training of future electricians».

The author explores various approaches to the definitions of the concept of «pedagogical conditions for the use of electronic educational resources in the professional training of future electricians». The semantic analysis, conducted on the basis of studying the vocabulary literature, makes it possible to determine its general essence. The study of psychological and pedagogical literature points to the need to take into account external and internal factors of influence on the development of the personality and the peculiarities of the organization of the educational process in the teaching of a particular academic discipline.

In this article, on the basis of the results of the study, attention is drawn to the fact that for the definition of this concept, it is necessary to study the specific features of vocational training for future electricians in vocational schools, modern requirements to the level of their professional competence in the labor market, methods and technologies for teaching special disciplines. The author came to the conclusion that the qualitative characteristics of electronic teaching materials and the methods of their use in the teaching of academic disciplines should also be studied. She concluded that the definition of the concept requires a comprehensive study. The scientific novelty of this article is to define an integrated approach to the examination of the essence of the concept «pedagogical conditions for the use of electronic educational resources in the professional training of future electricians». This allows us to determine the direction and methods of further research. The practical significance of the study is to reveal the logic of a phased study of the essence of scientific concepts that are introduced into professional pedagogy, which can be used by other researchers and practitioners.

Key words: pedagogical conditions, pedagogical conditions in the preparation of electronic resources in the professional training of future electricians, vocational education, vocational education institution, integrated approach, definition.